<u>અસ્વીકરણ</u>: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

<u>અહેવાલપાત્ર</u> ૨૦૨૪ (૨) સુ.કો.રી. ૧૧૭૮ –૨૦૨૩

આઇ.એન.એસ.સી.૧૯૮

ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલત મધ્યે

ક્રિમિનલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન

ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૨૫૦/૨૦૧૬

૨૨ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪

ઠાકુર ઉમેદસિંહ નાથુસિંગ **.....અપીલકર્તા(ઓ)**

વિરુધ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય. ...સામાવાળા(ઓ)

વિચારણા માટે ના મુદાઓ

ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આરોપી ને નિર્દોષ જાહેર કરવાના નિર્ણય ને પડકારતી

અપીલ માં હાઈકોર્ટ દ્વારા દખલગીરીનો અવકાશ–

સંપૂર્ણ રીતે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાના આધારે કેસમાં આરોપપત્રો ઘરે લાવવા માટે જરૂરી સાબિતીનું ધોરણ.

હેડ નોટ્સ

ફોજદારી સંહિત્ ૧૯૭૩–ક.૩૭૮(૧)(બી)– સજા ના સંજોગો માં અપીલ–હાઈકોર્ટ દ્વારા દખલગીરી–વ્યાપ –ફરીયાદ પક્ષ નો કેસ મુજબ આરોપીઅો એ ભોગ બનનાર – મરણ જનાર ની જીપ ભાડે લીધી હતી અને પછી વાહનની લૂંટ કરવામાં આવી હતી અને હત્યા પણ કરી હતી–અપીલકર્તાઓ –આરોપી્અો ને ભારતીય દંડ સંહિતા, કલમ ૩૯૨ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા – કલમ ૩૪ કલમ ૩૦.૨ અને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ હેઠળ આરોપોમાંથી મુક્ત કર્યા હતા–ગુજરાત હાઈકોર્ટ નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવી દીધો હતો અને તેમને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ અને ૩૯૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને તેમને સજા સંભળાવી હતી –સુધારો

ઠરાવ્યું–*કોઈ સીધો પુરાવો આપ્યો ન હતો જેથી આરોપી સામેના આરોપોને ઘરે લાવી શકાય અને ફરિયાદી પક્ષનો સમગ્ર કેસ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત છે.–ફરિયાદી પક્ષ આઈ. પી. સી.*

ની કલમ ૩૦૨ હેઠળ સજાપાત્ર હત્યાના આરોપ માટે સંજોગોની સંપૂર્ણ સાંકળ બનાવતી વિશ્વસનીય, મૂર્ત અને વિશ્વાસપાત્ર કડીઓનું નેતૃત્વ કરવામાં ખરાબ રીતે નિષ્ફળ ગયો છે.– વધુ માં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કલમ ૩૪ અને કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ આઈ. પી. સી. સાથે વાંચી શકાય તેવા આરોપો માટે નોંધાયેલા આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવતી વખતે, ઉચ્ચ અદાલતે એવું કોઈ તારણ નોંધ્યું નથી કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પુરાવાઓની પ્રશંસા પર લેવામાં આવેલો મત કાં તો વિકૃત હતો અથવા તે આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરવાની તરફેણ કરતા સ્વીકાર્ય મંતવ્યોમાંથી એક ન હતો.આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા વાદગ્રસ્ત આવેલ વિવાદિત ચુકાદો નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવવા અને તેને દોષિત ઠરાવવામાં રૂપાંતરિત કરવા માટે ફરજિયાતપણે નોંધવામાં આવતા સંતોષથી ઓછો છે.–કલમ ૩૯૨ હેઠળ ગુના માટે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા આરોપીની સજાનો સંબંધ છે, તે પણ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાના અસ્વીકાર્ય અને અવિશ્વસનીય જોડાણોના તે જ સમૂહ પર આધારિત છે .–ચુકાદાઓ રદ કરવામાં આવે છે – અપીલકર્તાઓ નિર્દોષ જાહેર .(પેરા ૨૨,૩૭,૩૮–૪૧)

***પુરાવો**–પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા–વિશ્વસનીયતા–ફરીયાદ પક્ષ નો કેસ મુજબ આરોપીઅો એ ભોગ બનનાર – મરણ જનાર ની જીપ ભાડે લીધી હતી અને પછી વાહનની લૂંટ કરવામાં આવી હતી અને હત્યા પણ*

કરી હતી.– ફરીયાદ પક્ષ નો કેસ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારીત.

ઠરાવ્યું– ફરિયાદી પક્ષે આરોપીના અપરાધને ઘરે લાવવા માટે ખુલાસાઓ, વસૂલાત શોધો સહિતના પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધાર રાખ્યો હતો.–સૌથી મહત્વપૂર્ણ વસૂલાત કથિ ત જીપ–ઉપરોક્ત વસૂલાત એ૧ને આભારી છે, જેને પીએસઆઈ (પીડબ્લ્યુ૨૨) કથિત રીતે પકડવામાં આવ્યો હતો.– તેમણે પ્રભારી અધિકારીને એક અહેવાલ/સંદેશાવ્યવહાર (આંક–૯૬) મોકલ્યો હતો, જેમાં એ૧ દ્વારા પોતાની અને અન્ય આરોપીની સંડોવણીની કબૂલાત નોંધવામાં આવી છે.–એ૧ (આંક–૯૬) દ્વારા કરાયેલું કહેવાતું જાહેરાત નિવેદન, જેના પર ફરિયાદી પક્ષે આધાર રાખ્યો હતો અને ઉચ્ચ અદાલતે તેને આરોપી વ્યક્તિઓ સામેના ગુનાહિત સંજોગો તરીકે ગણાવીને તેના પર આધાર રાખ્યો હતો, તે સંપૂર્ણપણે અસ્વીકાર્ય અને નિર્ભર રહેવા માટે અયોગ્ય છે. એ૨, એ,૩ અને એ,૫ સામેના પુરાવામાં વાંચી શકાતું નથી.–આંક–૯૬ પુરાવા અધિનિયમ ની કલમ ૨૫ દ્વારા પ્રભાવિત થશે અને વંચાણે લઈ શકાશે નહિ–ફરિયાદી પક્ષે એ૧ના જાહેરાત નિવેદન (આંક–૯૬) ના આધારે હુમલાખોર તરીકે એ૨, એ,૩ અને એ,૫ ની ઓળખ કરી હતી.તેમને મુખ્યત્વે છરીઓ અને કપડાંની વસૂલાતના આધારે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા.–કહેવાતી ગુનાહિત વસ્તુઓ ક્યારેય સેરોલોજી નિષ્ણાતને તેના પર અસ્તિત્વમાં રહેલા રક્ત જૂથોની મૃતકના રક્ત જૂથ

સાથે સરખામણી કરવા માટે મોકલવામાં આવી ન હતી.–એડના કહેવા પર જે છરી મળી આવી હતી તે એક નાળામાંથી મળી આવી હતી જે ખુલ્લી અને બધા માટે સુલભ જગ્યા છે.– તેને એ,૪ સાથે જોડી શકાતી નથી.– વસૂલાતને અત્યંત શંકાસ્પદ અને દૂષિત માનીએ છીએ. જો એક ક્ષણ માટે એવું માનવામાં આવે કે આવી વસૂલાત કરવામાં આવી હતી, તો પણ તે સેરોલોજીકલ અહેવાલના સ્વરૂપમાં કોઈ નિર્ણાયક સંજોગો તરફ દોરી ગયો ન હતો જે મૃતકના સમાન રક્ત જૂથની હાજરીને સ્થાપિત કરે છે અને તેથી તેઓ કાર્યવાહીનું કારણ આગળ વધારતા નથી. –ફરિયાદી પક્ષ મુદ્દામલ વસ્તુઓની સલામત રાખવાની હકીકત સ્થાપિત કરવા માટે ફરજિયાત રીતે જરૂરી કડી પુરાવાઓનું નેતૃત્વ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો અને તેથી, વસૂલાત અપ્રસ્તુત બની ગઈ.(પેરા ૨૬,૨૮,૩૦, ૩૪–૩૬)

પુરાવા–સહ આરોપી નું બીજા વિરુદ્ધ કબુલાત– પુરાવાકીય મૂલ્યાંકન –નોંધપાત્ર પુરાવા તરીકે ગણી શકાય નહીં.(પેરા–૩૬)

કેસ લો

શરદ બરધિચંદ સારદા વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, (૧૯૮૫) ૧ સુ.કો.રિ. (૧૯૮૪) ૪ એસ. સી. સી. ૧૧૬

એચ. ડી. સુંદરા અને અન્ય વિ. કર્ણાટક રાજ્ય, (૨૦૨૩) ૧૪ સુ.કો..રી.૪૭.***(૨૦૨૩) ૯ એસ. સી. સી. ૫૮૧***

(૨૦૧૧) ૧૧ એસ. સી. સી. ૭૨૪ ***મુસ્તકીમ ઉર્ફે સિરાજુદ્દીન વિરુદ્ધ***

રાજસ્થાન રાજ્ય૯૨૦૧૧) ૯ સુ.કો.રી. ૧૦૧

હરિ ચરણ કુમી વિ. બિહાર રાજ્ય (૧૯૬૪) ૬ *સુ.કો..રી. ૬૨૩,*

એ.આઈ.આર. ૧૯૬૪ સુ.કો..૧૧૮૪ પર આધાર.

કા.યદા અ◌ો ની .યાદી

.ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૭૩,પુરાવા અધિનિયમ ૧૮૭૨, આઈ. પી. સી. ૧૮૬૦

જૂરૂરી શબ્દો ની યાદી

નિર્દોષ મુકિત સામે અપીલ:*પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા: ખુલાસો નિવેદન: સહ આરોપી ની કબુલાત: કેદ માં રહેલ આરોપી ની કબુલાત: વસુલાત શંકાસપદ,વસુલાત દોષિત નથી.*

કેસ નું ઉદભવ

ફોજદારી અપીલીય હુકુમત: ફોજદારી અપીલ નં. ૨૫૦ –૨૦૧૬

સાથે

ફોજદારી અપીલ નં.૨૧૮–૨૧૯–૨૦૧૬ અને ફોજદારી અપીલ નં.૧૧૦૨–૨૦૨૪

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત હાઈકોર્ટ ના ***ફોજદારી અપીલ નં.૧૦૧૨–૧૯૯૩ ના તા.૧૧–૧૨.૨૦૧૫ ના હુકમ માં થી.***

પક્ષકારો તરફે

૨ઉફ રહિમ . સિનિ.વ.શ્રીનચિકેતા જોષી, મો.અસદ ખાન, સુ.શ્રી સુચિતા જોષી,હિમાદ્ી હસકર, નારાયણ દેવ પરાશર, અલિ અસગર રહિમ, શેખરકુમાર

અપીલકર્તાઓ તરફે,

સુ.શ્રી અર્ચના પાઠક દવે, સીની.વ.શ્રી સ્વા તિ ઘડય়ાળી સુ.શ્રી દેવયાની ભટટ સામાવાળાઓ તરફે

ચુકાદો

બી.અાર.ગવઇ અને સદીપ મેહતા, ન્યાયમુર્તિ

૧. આ અપીલ ૧૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૫ના રોજ અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત હાઈકોર્ટ દ્વારા ૧૯૯૪ની ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૪૯ અને ૧૯૯૩ની ૧૦૧૨માં પસાર કરાયેલા સામાન્ય ચુકાદાને અપવાદરૂપ છે.

૨. અપીલકર્તાઓ મૂળ આરોપી નંબર ૧,૨,૩ અને ૫ એટલે કે ઠાકુર લક્ષ્મણસિંહ હાલસિંગ (હવે પછી એ,૧ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે), ઠાકુર પ્રવીણસિંહ રાજસિંગ (હવે પછી એ,૨ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે), ઠાકુર ઉમેદસિંહ નાથુસિંગ (હવે પછી એ,૩ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે), ઠાકુર ખેમિંગ હાલસિંગ (હવે પછી એ,,૫ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) સાથે મૂળ આરોપી નંબર ૪, એટલે કે, ઠાકુર પ્રભાતસિંહ કપૂરસિંગ (હવે પછી એ૪ તરીકે

ઓળખવામાં આવે છે) પર ૧૯૯૦ના અનુક્રમે વધારાના સત્ર ન્યાયાધીશ, જિલ્લા બનાસકાંઠા દ્વારા સત્ર કેસ નંબર ૧૦૭ અને ૧૪૩માં કેસ ચલાવવામાં આવ્યો હતો.આરોપી અપીલકર્તાઓને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ભારતીય દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ (ટૂંકમાં 'આઈ. પી. સી.') ની કલમ ૩૯૨ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને તેમને ૧૦ વર્ષની સખત કેદની સજા અને રૂ. ૫, ૦૦૦/અને ડિફોલ્ટમાં વધુ ત્રણ મહિનાની સાદી કેદની સજા ભોગવવી પડશે.વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે ૨૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૩ના ચુકાદા અને અંતિમ આદેશ દ્વારા આરોપી અપીલકર્તાઓને કલમ ૩૪ સાથે વાંચી શકાય કલમ ૩૦૨ અને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ હેઠળ આરોપોમાંથી મુક્ત કર્યા હતા.મૂળ આરોપી નંબર ૪ ને તમામ આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો.

૩. નારાજ હોવાથી, આરોપી અપીલકર્તાઓએ ૨૧મી ઓગસ્ટ, ૧૯૯૩ના ચુકાદા અને આદેશ સામે ૧૯૯૩ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૦૧૨ને પસંદ કરી હતી અને નિર્દોષ જાહેર કરવાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી હતી, જ્યારે રાજ્યએ ૧૯૯૪ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૯૪૯ને પસંદ કરી હતી, જેમાં આરોપી અપીલકર્તાઓને આરોપી ગુનાઓ માટે નિર્દોષ જાહેર કરવાના નિર્ણય પર હુમલો કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી, એટલે કે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ અને કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૩૦૨.

<u>ફરીયાદ પક્ષનો સંક્ષિપ્ત કેસઃ</u>

૪. વિઠ્ઠલભાઈ કાચરાભાઈ બારોટ પી. ડબલ્યુ. ૧ નામના વ્યક્તિએ ૧લી માર્ચ, ૧૯૯૦ના રોજ ગુજરાતના તાલુકા પાલનપુરના ગઢ પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ દાખલ કરી હતી, જેમાં આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો કે તેમના પુત્ર ભરતભાઈ (મૃતક) કે જે નં. જી.જે.૦૮ ૧૧૪ નોંધણી ધરાવતી જીપ ચલાવતો હતો, તેની હત્યા કરવામાં આવી હતી અને તેનો મૃતદેહ દંતીવાડા રોડ પર ડાંગિયા ગામમાં એક નિઝામખાનના ખેતરમાં પડેલો મળી આવ્યો હતો.ઉપરોક્ત ફરિયાદના આધારે, ૧૯૯૦નો ફોજદારી કેસ (એફઆઈઆર) નંબર ૨૯૧૪ ગુજરાતના તાલુકા પાલનપુરના ગઢ પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી.

૫. ૨જી માર્ચ, ૧૯૯૦ના રોજ વહેલી સવારે સરદારનગર પોલીસ સ્ટેશનના પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ ૨૨) એ અમદાવાદના ચરણનગર નજીક એક જીપ ઝડપથી ચાલતી જોઈ હતી.પી. એસ. આઈ. એ જીપને રોકવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો જેને ઝડપી ગતિએ ભગાડવામાં આવી રહી હતી અને તેને થોડા અંતરે રોકવામાં આવી હતી.ચાર લોકો જીપમાંથી ઉતર્યા અને ભાગવાનો પ્રયાસ કર્યો.આમાંથી એક વ્યક્તિનો પીછો કરવામાં આવ્યો હતો અને તેની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને તેણે તેનું નામ લક્ષ્મણસિંહ (એ૧) હોવાનું જાહેર કર્યું હતું.

૬. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે એ૧ પોલીસ દ્વારા પૂછપરછ કરવામાં આવતા ચાર સહ–આરોપીઓ (એ૨, એ૩, એ૪ અને એ૫) ના નામ જાહેર કર્યા હતા અને જણાવ્યું હતું કે તેઓ જ જીપમાં તેની સાથે મુસાફરી કરી રહ્યા હતા.

૭. પૂછપરછ દરમિયાન, એ૧ એ જીપ માલિકની હત્યા કરવાની કબૂલાત પણ કરી હતી અને એ પણ કહ્યું હતું કે ઉપરોક્ત વ્યવહાર દરમિયાન વાહનની લૂંટ કરવામાં આવી હતી.તેમણે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે જે લોકો સ્થળ પરથી ભાગી ગયા હતા તેઓ પણ હત્યાની ગુપ્ત માહિતી ધરાવતા હતા.જીપ પર લોહીના ડાઘા હોવાથી તેને જપ્ત કરવામાં આવી હતી અને એ૧ને કસ્ટડીમાં લેવામાં આવી હતી.

૮. સામાન્ય તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી; પંચનામા તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા; બાકીના ચાર આરોપીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.A ૨ ના ઉદાહરણ પર, લોહીથી રંગાયેલી છરી મળી આવી હતી જે ગુનાનું હથિયાર હોવાનો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો.આ વસૂલાત નાળામાંથી થયાનો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો.એ૩ અને એ૪ની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.એ૩ના લોહીથી રંગાયેલા કપડાં મળી આવ્યા હતા.એ૪ની ૪ એપ્રિલ, ૧૯૯૦ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને તેની માહિતી પર કાંજી છારાની પત્ની શોભનાબેન દ્વારા છરી રજૂ કરવામાં આવી હતી.તપાસ અધિકારીએ તારણ કાઢ્યું હતું કે આરોપીઓએ ભરતભાઈ (મૃતક) ની જીપ ટેક્સી ભાડે લીધી હતી અને ત્યારબાદ તેઓએ પીડિતાની હત્યા કરી હતી અને જીપ લૂંટી લીધી હતી.

૯. આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ અને કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ સાથે વાંચી શકાય તેવા ગુનાઓ માટે સંબંધિત ન્યાયિક મેજિસ્ટ્રેટ પ્રથમ વર્ગ (જે. એમ. એફ. સી.) ની અદાલતમાં આરોપી સામે બે અલગ અલગ આરોપપત્રો દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. આ ગુનાઓ સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા સંપૂર્ણપણે સુનાવણીપાત્ર હોવાથી, આરોપપત્રિત આરોપીઓના બંને સમૂહો પાલનપુર ખાતેની સેશન્સ કોર્ટ, બનાસકાંઠા સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા, જ્યાંથી આ કેસોની સુનાવણી માટે પાલનપુર ખાતેની એડિશનલ સેશન્સ જજ, બનાસકાંઠાની અદાલતમાં મોકલવામાં આવ્યા હતા.૧૯૯૦ના સેશન્સ કેસ નંબર ૧૦૭માં એ૧, એ૨, એ૩ અને એ૪ સામે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ અને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ સાથે વાંચી શકાય તેવા ગુનાઓ માટે આરોપ નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા. ૧૯૯૦ના સેશન્સ કેસ નંબર ૧૪૩માં A૫ સામે સમાન આરોપો ઘડવામાં આવ્યા હતા.આરોપીએ દોષિત ન હોવાનો દાવો કર્યો હતો અને દાવો કર્યો હતો કે તેની સામે કેસ ચલાવવામાં આવશે.જોકે આરોપો અલગથી ઘડવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ આરોપીઓના બંને જૂથોની સુનાવણી સંયુક્ત રીતે હાથ ધરવામાં આવી હતી.

૧૦. પોતાનો કેસ સાબિત કરવા માટે ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા પચીસ (૨૫) સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને તેવીસ (૨૩) દસ્તાવેજો રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૭૩ની કલમ ૩૧૩ (ત્યારબાદ

તેને 'સીઆરપીસી' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) હેઠળ પૂછપરછ કરવામાં આવી અને જ્યારે આરોપી સામે ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા સંજોગો સાથે સામનો કરવામાં આવ્યો, ત્યારે તેઓએ તેનો ઇનકાર કર્યો અને નિર્દોષ હોવાનો દાવો કર્યો.

૧૧. વિદ્વાન સરકારી વકીલ અને બચાવ પક્ષના વકીલ દ્વારા રજૂ કરાયેલી દલીલો સાંભળ્યા પછી અને રેકોર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવાની પ્રશંસા કર્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપી નંબર ૪ ને સંપૂર્ણ રીતે નિર્દોષ જાહેર કરવા માટે આગળ વધ્યા.કલમ ૩૪ અને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ સાથે વાંચી શકાય તેવા ગુનાઓ માટેના આરોપોમાંથી એ૧, એ૨, એ૩ અને એપને નિર્દોષ જાહેર કરતી વખતે, તેમને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૨ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને તેમને ૧૦ વર્ષની સખત કેદ અને રૂ. ૫, ૦૦૦/, ડિફોલ્ટમાં વધુ ૩ મહિનાની સરળ કેદની સજા ભોગવવી પડશે.તેમની સજાથી વ્યથિત થઈને આરોપી એ૧, એ૨, એ૩ અને એપએ ૧૯૯૩ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૦૧૨ને પસંદ કરી હતી જ્યારે રાજ્યએ ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ એ૧, એ૨, એ૩ અને એપને નિર્દોષ જાહેર કરવા માટે ૧૯૯૪ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૯૪૯ને પસંદ કરી હતી.

૧૨. રાજ્ય દ્વારા ૧૯૯૪ની ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૪૯ તરીકે દાખલ કરવામાં

આવેલી અપીલને ગુજરાત હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ૧૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૫ના ચુકાદા દ્વારા મંજૂરી આપી હતી, જ્યારે આરોપી અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દેવામાં આવી હતી.ઉચ્ચ અદાલત આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવી દીધો હતો અને તેમને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ અને ૩૯૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને તેમને આજીવન કેદની સજા સંભળાવી હતી અને માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લાદવામાં આવેલ દંડ અને ડિફોલ્ટ સજા જાળવી રાખવામાં આવી હતી.

૧૩. આરોપી અપીલકર્તાઓ વતી રજૂ કરવામાં આવેલી આ અપીલમાં ૧૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૫ના ઉપરોક્ત ચુકાદાને પડકારવામાં આવ્યો છે.

<u>આરોપી અપીલકર્તાઓ વતી રજુઆતો</u>

૧૪. આરોપી અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે ફરિયાદી પક્ષે નોંધણી નં.જી.જે.૦૮–૧૧૪ ધરાવતી જીપ મૃતકની માલિકીની હતી અથવા તેના કબજામાં હતી તે સ્થાપિત કરવા માટે કોઈ પણ દસ્તાવેજ સાબિત કર્યો નથી. આરોપીઓના કહેવા પર કથિત રીતે જપ્ત કરાયેલી ગુનાહિત વસ્તુઓની ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરીઝ (એફએસએલ) દ્વારા ક્યારેય તપાસ કરવામાં આવી ન હતી.માત્ર બે આરોપીઓના લોહીના નમૂના એફએસએલને સેરોલોજીકલ તપાસ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા.

૧૫. જ્યારે કુબેરનગર પોલીસ સ્ટેશનના પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ ૨૨) દ્વારા તેને રોકવામાં આવી હતી ત્યારે ફરિયાદી પક્ષ એ હકીકત સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો કે નોંધણી <આઇડી ૧> ધરાવતી જીપમાં એ ૧ હાજર હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.આ સંબંધમાં, કોર્ટનું ધ્યાન પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ ૨૨) દ્વારા સરદારનગર પોલીસ સ્ટેશનના પ્રભારી અધિકારીને મોકલવામાં આવેલા સંદેશાવ્યવહાર એટલે કે એક્ઝિબિટ ૯૬ તરફ દોરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં જીપનો નોંધણી નંબર ઉલ્લેખિત નથી.વિદ્વાન વકીલે વિનંતી કરી હતી કે આ ચૂક કાર્યવાહીના કેસ માટે ઘાતક છે.

૧૬. આમ એવી વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે આરોપીના અપરાધને વાજબી શંકાથી આગળ સ્થાપિત કરવા માટે કોઈ વિશ્વસનીય અને નક્કર પુરાવા નથી, જેથી ગુજરાત હાઈકોર્ટની ૭મી ખંડપીઠે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા નિર્દોષતાના તારણોને ઉલટાવતી વખતે આરોપી અપીલકર્તાઓને દોષિત ઠેરવવાના નિર્દેશને યોગ્ય ઠેરવી શકાય.

૧૭. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે એ૨, એ૩ અને એપને માત્ર પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર પી.ડબલ્યુ.–૨૨ દ્વારા નોંધાયેલા એ૧ના કબૂલાતના નિવેદનના આધારે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે. વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે આ ખુલાસો પોલીસ અધિકારી દ્વારા નોંધાયેલા કબૂલાતના સ્વરૂપમાં

હોવાથી, ભારતીય પુરાવા અધિનિયમ , ૧૮૭૨ (ત્યારબાદ 'પુરાવા અધિનિયમ ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કલમ ૨૫ અને ૨૬ દ્વારા ફટકારવામાં આવ્યો હોવાના પુરાવાઓમાં સંપૂર્ણપણે અસ્વીકાર્ય છે.

૧૮. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ઉચ્ચ અદાલતે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા આરોપીઓના નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવતી વખતે, એવું કોઈ તારણ નોંધ્યું નથી કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લેવામાં આવેલો મત વિકૃત હતો અથવા બે મંતવ્યો એટલે કે એક આરોપીની તરફેણ કરતો હતો અને બીજો ફરિયાદી પક્ષની તરફેણ કરતો હતો, જે રેકોર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવાઓમાંથી શક્ય ન હતું.એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે વાદગ્રસ્ત ચુકાદાઓમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણો કોઈ નક્કર પુરાવા પર આધારિત નથી અને તે સંપૂર્ણ રીતે અટકળો અને અનુમાનો પર આધારિત છે.તેથી, તેઓએ વાદગ્રસ્ત હતી કે આરોપીઓ નિર્દોષ જાહેર થવાનો હકદાર છે અને વિવાદિત ચુકાદો રદ થવાને પાત્ર છે.

<u>સામાવાળા રાજ્ય વતી રજુઆતો</u>

૧૯. તેનાથી વિપરીત, પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વરિષ્ઠ વકીલ સુશ્રી અર્ચના પાઠક દવેએ આરોપી અપીલકર્તાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજુઆતોનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો હતો.તેણીએ રજૂઆત કરી હતી કે

ઉચ્ચ અદાલતે ફરિયાદી પક્ષની આગેવાની હેઠળના નોંધપાત્ર અને વિશ્વાસપાત્ર પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાઓની સંપૂર્ણ અને યોગ્ય પ્રશંસા કર્યા પછી આરોપીઓને ગુના માટે દોષિત ઠેરવતા નિર્વિવાદ તારણો નોંધ્યા છે.આમ તેમણે અદાલતને અપીલ ફગાવી દેવા અને હાઈકોર્ટના ચુકાદાને સમર્થન આપવા વિનંતી કરી હતી.

<u>ચર્ચાઃ</u>

૨૦. અમારી પાસે રજુઆતો છે જે અમારા વિચારસરણી ને આગળ ધપાવવામાં આવી છે અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદાને ઝીણવટથી અને રેકોર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવાઓ પર સંપૂર્ણ વિચારણા કરવામાં આવી છે.

૨૧. આ અપીલમાં ચુકાદા માટે બે મૂળભૂત મુદ્દાઓ રજૂ કરવામાં આવ્યા છેઃ

(i) ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને પડકારતી અપીલમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા દખલગીરીનો અવકાશ;

(ii) સંપૂર્ણ રીતે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાના આધારે કેસમાં આરોપપત્રો લાવવા માટે જરૂરી સાબિતીનું ધોરણ.

૨૨. તે વિવાદમાં નથી કે ફરિયાદી પક્ષે કોઈ સીધો પુરાવો આપ્યો ન હતો જેથી આરોપી સામેના આરોપોને ઘરે લાવી શકાય અને ફરિયાદી પક્ષનો સમગ્ર કેસ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત છે.

૨૩. આ અદાલતે **શરદ બરધિચંદ સારદા વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, (૧૯૮૪) ૪ એસ. સી. સી. ૧૧૬**ના કેસમાં સંપૂર્ણપણે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાના આધારે કેસમાં આરોપોને રે લાવવા માટે જરૂરી સિદ્ધાંતોને સ્ફટિકીકૃત કર્યા છે.ઉપરોક્ત ચુકાદામાં નીચેના પાંચ સુવર્ણ નિયમો નક્કી કરવામાં આવ્યા હતાઃ

"(૧) જે સંજોગોમાંથી અપરાધનો નિષ્કર્ષ કાઢવાનો છે તે સંપૂર્ણપણે સ્થાપિત હોવું જોઈએ અથવા હોવું જોઈએ અને માત્ર "હોઈ શકે છે" નહીં.

(૨) આ રીતે સ્થાપિત હકીકતો માત્ર આરોપીના દોષની પૂર્વધારણા સાથે સુસંગત હોવી જોઈએ, એટલે કે, આરોપી દોષી છે તે સિવાય અન્ય કોઈ પૂર્વધારણા પર તે ખુલાસો કરતી હોવી જોઈએ નહીં.

(૩) સંજોગો નિર્ણાયક પ્રકૃતિ અને વલણના હોવા જોઈએ,

(૪) તેઓ દ્વારા સાબિત થનાર એક સિવાયની તમામ સંભવિત પૂર્વધારણાઓને બાકાત થવી જોઈએ, અને

(૫) આરોપીની નિર્દોષતાને સુસંગત નિષ્કર્ષ માટે કોઈ વાજબી આધાર ન છોડે અને તમામ માનવીય સંભાવનાઓમાં આ કૃત્ય આરોપી દ્વારાજ

કરવામાં આવ્યું હોવું જોઈએ તે દર્શાવવા માટે પૂરાવાની એક સંપુર્ણ સાંકળ હોવીજ જોઈએ."

૨૪. કલમ ૩૭૮ (૧) (બી) સી. આર. પી. સી. હેઠળ નિર્દોષ જાહેર કરવા સામેની અપીલ પર કાર્યવાહી કરતી વખતે અપીલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપના અવકાશને સંચાલિત કરતા સિદ્ધાંતોને આ અદાલત દ્વારા તાજેતરમાં **એચ. ડી. સુંદરા અને અન્ય વિ. કર્ણાટક રાજ્ય, (૨૦૨૩) ૯ એસ. સી. સી. ૫૮૧** ના કેસમાં પુનરાવર્તિત કરવામાં આવ્યા હતા.

"(એ) આરોપીની નિર્દોષતાની ધારણાને વધુ મજબૂત બનાવે છે;

(બી) અપીલ કોર્ટ, નિર્દોષતા સામેની અપીલની સુનાવણી કરતી વખતે, મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાઓની પુનઃમૂલ્યાંકન કરવાનો હકદાર છે;

(સી) અપીલ અદાલતે, નિર્દોષતા સામેની અપીલનો નિર્ણય કરતી વખતે, પુરાવાની પુનઃમૂલ્યાંકન કર્યા પછી, વિચારણા કરવી જરૂરી છે કે શું ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લેવામાં આવેલો મત સંભવિત મત છે કે જે રેકોર્ડ પરના પુરાવાના આધારે લેવામાં આવી શકે છે;

(ડી) જો લેવામાં આવેલ દ્રષ્ટિકોણ સંભવિત દ્રષ્ટિકોણ હોય, તો અપીલ

અદાલત નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશને આ આધાર પર ઉલટાવી શકતી નથી કે અન્ય દ્રષ્ટિકોણ પણ શક્ય હતો; અને

(ઈ) અપીલ અદાલત નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશમાં ત્યારે જ દખલ કરી શકે છે જ્યારે તે એવા નિષ્કર્ષ પર આવે કે જે રેકોર્ડ પરના પુરાવાના આધારે રેકોર્ડ કરી શકાય તે એકમાત્ર નિષ્કર્ષ એ હતો કે આરોપીનો દોષ વાજબી શંકાની બહાર સાબિત થયો હતો અને અન્ય કોઈ નિષ્કર્ષ શક્ય ન હતો."

૨૫. આ સારી રીતે સ્થાપિત કાયદાકીય સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં જોતાં, હવે આપણે વાદગ્રસ્ત ચુકાદાનું મૂલ્યાંકન કરવા આગળ વધીએ છીએ, જેમાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવીને આરોપીની સજા નોંધવામાં આવી છે. ૧૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૫ના વાદગ્રસ્ત ચુકાદાના સંબંધિત તારણો તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છેઃ

"[ક.૧].શરૂઆતમાં તે નોંધવું જરૂરી છે અને તે વિવાદમાં નથી કે મૃતક ભરતભાઈનો મૃતદેહ ગઢ પોલીસ સ્ટેશન, તાલુકા પાલનપુરના અધિકારક્ષેત્રમાં દાંતીવાડા રોડ પર ડાંગિયા ગામમાં એક નિઝામખાનના ખેતરોમાં ૦૧.૦૩.૧૯૯૦ પર મળી આવ્યો હતો.તે વિવાદમાં નથી કે મૂળ આરોપી નંબર ૧ લક્ષ્મણસિંહની પીએસઆઈ શ્રી દ્વારા ધરપકડ કરવામાં

આવી હતી.વહેલી સવારે ૦૨.૦૩.૧૯૯૦ પર સરદારનગર પોલીસ સ્ટેશનના ચૌધરી.તે ૦૨.૦૩.૧૯૯૦ પર વહેલી સવારે છારાનગર નજીક અમદાવાદ ખાતે સરદારનગર પોલીસ સ્ટેશનના પીએસઆઈએ એક જીપ (મુદ્દામલ જીપ) ઝડપથી આવતી જોઈ અને તેણે તેને રોકવાનો પ્રયાસ કર્યો.મૂળ આરોપી નંબર ૧ સિવાયના ચાર વ્યક્તિઓ જીપમાંથી ભાગી જવામાં સફળ રહ્યા હતા, જોકે મૂળ આરોપી નંબર ૧ ની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી.મૂળ આરોપી નંબર ૧ એ સીઆરપીસીની કલમ ૩૧૩ હેઠળ નોંધાયેલા તેના વધુ નિવેદનમાં જીપમાં તેની હાજરી સમજાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. મૂળ આરોપી નંબર ૧ અનુસાર, કારણ કે તે ગીતામંદિર બસ સ્ટેન્ડથી પાલનપુર જવા માંગતો હતો અને એક જીપ મુસાફરોને પાલનપુર લઈ જઈ રહી હતી, તેને ચાર્જ ચૂકવીને તેમાં બેસવાની ઓફર કરવામાં આવી હતી અને તેથી તે અન્ય મુસાફરો સાથે જીપમાં બેઠો હતો અને સરદારનગર નજીક રસ્તા પર પોલીસે જીપને રોકવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો જે થોડા અંતરે રોકવામાં આવી હતી અને તેથી મુસાફરો અને ડ્રાઈવર ભાગી ગયા હતા અને જ્યારે તે જીપમાંથી ઉતર્યો ત્યારે પોલીસે તેની ધરપકડ કરી હતી.જો કે, નક્કર કારણો આપીને વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે મૂળ આરોપી નંબર ૧ નો બચાવ સ્વીકાર્યો નથી.એ નોંધવું જરૂરી છે કે છારાનગરના ગીતામંદિર બસ સ્ટેન્ડથી પાલનપુર જવાનો રસ્તો બિલકુલ નહોતો, જ્યાંથી મૂળ આરોપી નંબર ૧ ને જીપમાંથી પકડવામાં આવ્યો હતો.ગીતામંદિર બસ સ્ટેન્ડથી

પાલનપુર પહોંચવા માટે છારાનગર/સરદારનગર જવાની જરૂર નહોતી.આ સંજોગોમાં મૂળ આરોપી નંબર ૧એ સીઆરપીસીની કલમ ૩૧૩ હેઠળ નોંધાયેલા તેના વધુ નિવેદનમાં ખોટો ખુલાસો/બચાવ આપ્યો હતો. આ તબક્કે એ નોંધવું જરૂરી છે કે જીપના ટાયરની ડિઝાઇન ઘટના સ્થળે મળેલા ટાયરના નિશાન સાથે મેળ ખાય છે જ્યાંથી મૃતક ભરતભાઈનો મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો.મૂળ આરોપી નંબર ૧ ની ચંપલની ડિઝાઇન પણ ઘટના સ્થળે મળી આવેલી ચંપલની ડિઝાઇન સાથે મેળ ખાય છે.

[ક.૨] વર્તમાન કેસમાં મૂળ આરોપી નંબર ૨ પ્રવીણસિંહના કહેવા પર ગુનો કરવા માટે વપરાયેલી છરી મળી આવી છે, જે સ્થળ પરથી મળી આવી હતી, જેની જાણ માત્ર આરોપીઓને જ થઈ શકી હોત, એટલે કે પાલનપુર સિદ્ધપુર હાઈવે રોડ નજીક નાલાથી.મૂળ આરોપી નંબર ૨ ના કહેવા પર છરીની વસૂલાત પંચ સાક્ષીઓની તપાસ કરીને સ્થાપિત અને સાબિત થઈ છે.

[ક.૩] વર્તમાન કેસમાં પણ મૂળ આરોપી નંબર ૩ અને ૫ ના કહેવા પર છરી મળી આવી છે અને ગુનો કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતી છરી તે જગ્યાએથી મળી આવી હતી જે માત્ર ઉપરોક્ત આરોપીને જ ખબર હતી.મૂળ આરોપી નંબર ૩ અને ૫ ના પેન્ટ/પેન્ટ પણ તેમના કહેવા પર આરોપીના એક કાંજીભાઈ મિત્રના ઘરેથી મળી આવ્યા હતા.આ પેન્ટ પર

લોહીના ડાઘા હતા.મૂળ આરોપી નંબર ૩ અને ૫ તેમના ટ્રાઉઝર પરના લોહીના ડાઘને સમજાવવામાં નિષ્ફળ ગયા છે.મૂળ આરોપી નંબર ૩ અને ૫ ના કહેવા પર ટ્રાઉઝર/પેન્ટ અને છરીની વસૂલાત સ્થાપિત થઈ છે અને Exh.૭૭ પર કાંજીભાઈ અને તેમની પત્ની શોભનાબેનની તપાસ કરીને સાબિત થઈ છે.

[૬.૪].વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યારે અપરાધ કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા હથિયારો મળી આવે અને મૂળ આરોપી નંબર ૨,૩ અને ૫ના લોહીના ડાઘવાળા મૂળ આરોપી નંબર ૩ અને ૫ના ટ્રાઉઝર/પેન્ટ પણ મળી આવે, ત્યારે મૂળ આરોપી નંબર ૨,૩ અને ૫ના કહેવા પર અને જ્યારે મૂળ આરોપી નંબર ૧ને મુદ્દામલ જીપ સાથે મળી આવ્યો/પકડવામાં આવ્યો/ધરપકડ કરવામાં આવી અને તેનો બચાવ/ખુલાસો ખોટો હોવાનું જાણવા મળે અને જ્યારે ફરિયાદી પક્ષ મૂળ આરોપી નંબર ૧ દ્વારા ચલાવવામાં આવતી જીપની સંડોવણીના સંદર્ભમાં ઘટનાઓની સંપૂર્ણ સાંકળ સ્થાપિત કરવામાં અને/અથવા સાબિત કરવામાં સફળ રહ્યો હોય, ત્યારે એવું ન કહી શકાય કે ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપી નંબર ૧,૨,૩ અને ૫ને દોષિત ઠેરવવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે. એ નોંધવું જરૂરી છે કે લોહીના ડાઘા પણ જીપના હૂડ પર અને છરી પર પણ મળી આવ્યા હતા.

[૬.૫].હવે, તે આપણને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ અને ૩૯૬ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે મૂળ આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરતા વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશ સામે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ પર લઈ જાય છે.

જ્યાં સુધી આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરતા વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશની વાત છે, ત્યાં સુધી એવું લાગે છે કે વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે મૂળ આરોપી નંબર ૪ને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યો છે અને બાકીના દોષિત આરોપીઓની સંખ્યા માત્ર ચાર હશે, તેથી વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે બાકીના આરોપીઓને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે નિર્દોષ જાહેર કર્યા છે. જો કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે શરૂઆતથી જ આ ગુનામાં પાંચ વ્યક્તિઓની સંડોવણીના આક્ષેપો થયા હતા.એ વાત સાચી છે કે પાંચ આરોપીઓમાંથી મૂળ આરોપી નંબર ૪ ને પૂરતા પુરાવાના અભાવે નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યો છે.જો કે, માત્ર તે જ આધાર પર બાકીના આરોપીઓને આઈપીસીની કલમ ૩૯૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે નિર્દોષ જાહેર કરી શકાયા ન હોત. મનોજ ગિરી (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે તેમ, આપેલ કેસમાં એવું બની શકે છે કે પાંચ કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓ હોઈ શકે

છે અને પાંચ કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓનો તથ્ય કાં તો વિવાદિત નથી અથવા સ્પષ્ટ રીતે સ્થાપિત છે, પરંતુ અદાલત લૂંટ કરી હોવાનું કહેવાયેલી તમામ વ્યક્તિઓની ઓળખ અંગેના તારણો રેકોર્ડ કરી શકશે નહીં અને તેમને દોષિત ઠેરવી શકશે નહીં અને તેમને નિર્દોષ જાહેર કરવાનો આદેશ આપી શકશે નહીં, એવું અવલોકન કરીને કે ત્યારબાદ ઓળખ સ્થાપિત થઈ નથી, અથવા અન્યથા તેમને દોષિત ઠેરવવા માટે અપૂરતા પુરાવા છે, આવા કિસ્સામાં પાંચથી ઓછી વ્યક્તિઓની સજા થઈ શકે છે અથવા લૂંટ માટે એકની પણ સજા થઈ શકે છે.સાકતુ (સુપ્રા) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પણ આવો જ મત વ્યક્ત કર્યો છે.કેસના સંજોગો અને તથ્યો અને સંજોગોમાં, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે બાકીના મૂળ આરોપી નંબર ૧,૨,૩ અને ૫ ને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે નિર્દોષ જાહેર કરીને ભૌતિક ભૂલ કરી છે.

[૬.૬] તેવી જ રીતે, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે મૂળ આરોપીને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે નિર્દોષ જાહેર કરીને ગંભીર ભૂલ કરી છે. વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણો પરથી વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે ખાસ નિરીક્ષણ કર્યું છે અને તારણ આપ્યું છે કે મૂળ આરોપી નંબર ૧,૨,૩ અને ૫ એ હત્યા/લૂંટ અને લૂંટ ચલાવી છે અને તેમની સામે મૃતક ભરતભાઈની હત્યાના સંદર્ભમાં તેમને જોડતી પૂરતી સામગ્રી/પુરાવા છે.તેથી, જેમ કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે આઈપીસીની કલમ

૩૯૨ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે આરોપીઓને પહેલેથી જ દોષિત ઠેરવ્યા છે. અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, મૂળ આરોપી નંબર ૧,૨,૩ અને ૫ ને પણ આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે. એકવાર આરોપીઓને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવે એટલે કે હત્યા સાથે લૂંટ અને મૃતક ભરતભાઈનું મૃત્યુ હત્યાનું મૃત્યુ હતું, ત્યારે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીઓને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ હેઠળ પણ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવા જોઈએ.અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, ફરિયાદી પક્ષ અગ્રણી નક્કર પુરાવા દ્વારા ઘટનાઓની સંપૂર્ણ સાંકળને સાબિત કરવામાં અને સ્થાપિત કરવામાં સફળ રહ્યો છે અને તેથી, આરોપી વ્યક્તિઓ આઈપીસીની કલમ ૩૦૨ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવા માટે જવાબદાર હતા.

[૬.૭].હવે, જ્યાં સુધી રાકેશ (સુપ્રા); વિજય કુમાર (સુપ્રા) અને કન્હૈયાલાલ (સુપ્રા) ના કેસોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયો પર મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતાનો સંબંધ છે, જ્યાં સુધી મૂળ આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા વિશ્વાસ કરવામાં આવ્યો છે, ત્યાં સુધી એ નોંધવું જરૂરી છે કે તથ્યો અને આ અદાલત દ્વારા નોંધાયેલા તારણો પર, ઉપરોક્તમાંથી કોઈ પણ નિર્ણય લાગુ નહીં થાય અને/અથવા આરોપીઓને કોઈ સહાય નહીં મળે.

[૬.૮].હવે, જ્યાં સુધી આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રાકેશ (સુપ્રા) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતાનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી એ નોંધવું જરૂરી છે કે વર્તમાન કેસમાં મૂળ આરોપી નંબર ૨ અને મૂળ આરોપી નંબર ૩ અને ૫ ના કહેવા પર છરીઓ મળી આવી છે અને મૂળ આરોપી નંબર ૩ અને ૪ ના લોહીના ડાઘવાળા કપડાં મળી આવ્યા છે જે મૂળ આરોપી નંબર ૨,૩ અને ૫ દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યા નથી.તેવી જ રીતે, કન્હૈયાલાલ (સુપ્રા) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષના કેસમાં, છેલ્લે એકસાથે જોવા સિવાય, આરોપીઓને જોડતા અન્ય કોઈ પુરાવા નહોતા.આ સંજોગોમાં ઉપરોક્તમાંથી કોઈ પણ નિર્ણય હાથ પર રહેલા કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં અને/અથવા આરોપીઓને કોઈ મદદ કરશે નહીં.

[૭.૦].ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, મૂળ આરોપી દ્વારા આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૯૨ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે તેમની સજા સામે રજૂ કરાયેલી ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૦૧૨/૧૯૯૩ આથી રદ કરવામાં આવે છે."

૨૬. રેકોર્ડમાંથી પસાર થતાં, અમે શોધી કાઢીએ છીએ કે ફરિયાદી પક્ષે આરોપીના અપરાધને ઘરે લાવવા માટે ખુલાસાઓ, વસૂલાત અને શોધો

સહિતના પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધાર રાખ્યો હતો.

૨૭. સૌથી મહત્વપૂર્ણ વસૂલાત નોંધણી નં.જી.જે,.૦૮–૧૧૪ ધરાવતી જીપની હોવાનું કહેવાય છે.

૨૮. આપણે નોંધ કરી શકીએ કે ઉપરોક્ત વસૂલાત એ૧ને આભારી છે, જેને પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ૨૨) દ્વારા ૦૨,૧૫ માર્ચ, ૧૯૯૦ના રોજ કથિત રીતે પકડવામાં આવ્યો હતો.તેમણે ૨જી માર્ચ, ૧૯૯૦ના રોજ સરદારનગર પોલીસ સ્ટેશનના પ્રભારી અધિકારીને એક અહેવાલ/સંદેશાવ્યવહાર (આંક–૯૬) મોકલ્યો હતો, જેમાં એ૧ દ્વારા પોતાની અને અન્ય આરોપીની સંડોવણીની કબૂલાત નોંધવામાં આવી છે.

૨૯. તે સામાન્ય બાબત છે કે પોલીસ અધિકારી દ્વારા નોંધાયેલી કસ્ટડીમાં આરોપીની કબૂલાત પુરાવામાં અસ્વીકાર્ય છે કારણ કે તે પુરાવા અધિનિયમ ની કલમ ૨૫ દ્વારા પ્રભાવિત થશે. આમ, અહેવાલ/સંદેશાવ્યવહાર (આંક–૯૬) માં નોંધાયેલા એ,૧ના નિવેદનનો તે ભાગ, જેમાં તેણે કથિત રીતે જીપ ચાલકની હત્યા અને જીપ લૂંટના ગુનાની કબૂલાત કરી હતી અને અન્ય આરોપી વ્યક્તિઓને પક્ષપાતી ગુનેગારો તરીકે નામ આપ્યું હતું, તે સંપૂર્ણપણે અસ્વીકાર્ય છે અને પુરાવા અધિનિયમ ની કલમ ૨૭ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી હદ સિવાય પુરાવામાં વાંચી શકાતો નથી.

૩૦. એ૧ની ધરપકડ થયા પછી, પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ૨૨) એ બે પંચનામા એટલે કે એક્ઝિબિટ૮૮ અને એક્ઝિબિટ૮૯ તૈયાર કર્યા હતા.પંચનામા (આંક– ૮૯) ૦૮ વાગ્યે તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો:૩૦ ૨જી માર્ચ, ૧૯૯૦ના કલાકોમાં, એ૧એ અન્ય આરોપીઓના નામ જાહેર કર્યા હોવાનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી.આ અવગણના ખૂબ જ આઘાતજનક છે અને તે મુદ્દાના મૂળ સુધી જાય છે.તે પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ ૨૨) ના પુરાવાની સત્યતા પર ગંભીર શંકા પેદા કરે છે.પરિણામે, એ૧ (આંક–૯૬) દ્વારા કરાયેલું કહેવાતું જાહેરાત નિવેદન, જેના પર ફરિયાદી પક્ષે આધાર રાખ્યો હતો અને ઉચ્ચ અદાલતે તેને આરોપી વ્યક્તિઓ સામેના ગુનાહિત સંજોગો તરીકે ગણાવીને તેના પર આધાર રાખ્યો હતો, તે સંપૂર્ણપણે અસ્વીકાર્ય અને નિર્ભર રહેવા માટે અયોગ્ય છે.

૩૧. પંચ સાક્ષીઓમાંના એક પ્રતાપ તોલારામ મખીજાની પીડબ્લ્યુ ૨૧ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી અને તેના જુબાનીમાં તેણે મેમો (આંક– ૮૮ અને ૮૯) તૈયાર કરવામાં આવ્યા ત્યારે આરોપીએ પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ ૨૨) ને કોઈ કબૂલાત/ખુલાસા નિવેદન આપ્યું હોવા અંગે એક પણ શબ્દ ઉચ્ચાર્યો ન હતો.

૩૨. જ્યારે પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ ૨૨) ની તપાસ કરવામાં

આવી ત્યારે ફરિયાદી પક્ષે સંદેશાવ્યવહારનો કબૂલાતનો ભાગ (આંક–૯૬) સાબિત કરવાનો પ્રયાસ પણ કર્યો ન હતો અને અમારા મતે તે સાચું છે.

૩૩. ભરતભાઈ (મૃતક) ની માલિકીની જીપમાં એ૧ હાજર હોવાનું દલીલો માટે માનવામાં આવે તો પણ, અલગથી આ હકીકત હત્યા અને લૂંટફાટના ગુનાઓ માટે ઉપરોક્ત આરોપીની દોષિતતા વિશે અનુમાન તરફ દોરી શકતી નથી.ફરિયાદી પક્ષના સ્વીકૃત કેસ અનુસાર, જીપમાં એકથી વધુ લોકો હાજર હતા, જ્યારે તેને પીએસઆઈ જે. એન. ચૌધરી (પીડબ્લ્યુ ૨૨) દ્વારા ફ્લેગ ડાઉન કરવામાં આવી હતી.આમ, એ૧ (લક્ષ્મણસિંહ) એક નિર્દોષ મુસાફર તરીકે જીપમાં મુસાફરી કરે તેવી શક્યતાને નકારી શકાય નહીં.ફરિયાદીના કેસમાં જીપમાં હાજરી સિવાય અન્ય કોઈ સંજોગો દર્શાવવામાં આવ્યા ન હતા જેથી એ ૧ નો દોષ ઘરે લાવી શકાય.

૩૪. ફરિયાદી પક્ષે એ૧ના જાહેરાત નિવેદન (આંક–૯૬) ના આધારે હુમલાખોર તરીકે એ૨, એ૩ અને એપની ઓળખ કરી હતી.તેમને મુખ્યત્વે છરીઓ અને કપડાંની વસૂલાતના આધારે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા.સમગ્ર રેકોર્ડને તપાસીને, આપણે જોઈએ છીએ કે આરોપીના કહેવા પર કથિત રીતે મળી આવેલી આ કહેવાતી ગુનાહિત વસ્તુઓ ક્યારેય સેરોલોજી નિષ્ણાતને તેના પર અસ્તિત્વમાં રહેલા રક્ત જૂથોની મૃતકના રક્ત જૂથ સાથે સરખામણી કરવા માટે મોકલવામાં આવી ન હતી.

૩૫. અમે વસૂલાત સાથે સંકળાયેલા સંબંધિત પોલીસ અધિકારીઓના પુરાવા તપાસ્યા છે અને તેમની જુબાની અત્યંત શંકાસ્પદ હોવાનું શોધી કાઢ્યું છે.એ૩ના કહેવા પર જે છરી મળી આવી હતી તે એક નાળામાંથી મળી આવી હતી જે ખુલ્લી અને બધા માટે સુલભ જગ્યા છે.એ૪ને આભારી છરી કાંજી છારાની પત્ની શોભનાબેન દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી અને તેથી તેને એ૪ સાથે જોડી શકાતી નથી.આમ, આ વસૂલાતને કોઈ પણ રીતે ગુનાહિત પ્રકૃતિ તરીકે ગણી શકાય નહીં. (૨૦૧૧) ૧૧ એસ. સી. સી. ૭૨૪ માં નોંધાયેલા **મુસ્તકીમ ઉર્ફે સિરાજુદ્દીન વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય**ના કેસમાં, આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે લોહીથી ખરડાયેલા હથિયારોની વસૂલાતના એકમાત્ર સંજોગો એવા પુરાવા ન હોઈ શકે જે હત્યાના આરોપ માટે આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવા માટે પૂરતા ગણી શકાય.આમ આપણે વસૂલાતને અત્યંત શંકાસ્પદ અને દૂષિત માનીએ છીએ. જો એક ક્ષણ માટે એવું માનવામાં આવે કે આવી વસૂલાત કરવામાં આવી હતી, તો પણ તે સેરોલોજીકલ અહેવાલના સ્વરૂપમાં કોઈ નિર્ણાયક સંજોગો તરફ દોરી ગયો ન હતો જે મૃતકના સમાન રક્ત જૂથની હાજરીને સ્થાપિત કરે છે અને તેથી તેઓ કાર્યવાહીનું કારણ આગળ વધારતા નથી.આ ઉપરાંત, અમે શોધી કાઢ્યું છે કે ફરિયાદી પક્ષ મુદ્દામલ વસ્તુઓની સલામત રાખવાની હકીકત સ્થાપિત કરવા માટે ફરજિયાત રીતે જરૂરી કડી પુરાવાઓનું નેતૃત્વ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો અને તેથી, વસૂલાત અપ્રસ્તુત બની ગઈ.

૩૬. પુનરાવર્તનની કિંમત પર, એ નોંધવું જોઈએ કે પીડબ્લ્યુ–૨૨ દ્વારા નોંધાયેલા એ૧ ના જાહેરાત નિવેદનની સત્યતા પર અમારા દ્વારા પહેલેથી જ શંકા કરવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત, એ સ્પષ્ટ છે કે એ૧નું ખુલાસાનું નિવેદન અન્ય આરોપીઓ એટલે કે એ૨, એ૩ અને એ૫ સામેના પુરાવામાં વાંચી શકાતું નથી.એ. આઈ. આર. ૧૯૬૪ એસ. સી. ૧૧૮૪ માં અહેવાલિત હરિચરણ કુર્મી વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્યના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા અન્ય સામે એક સહ–આરોપીની કબૂલાતના પુરાવા મૂલ્યને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું હતું અને એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે આવા નિવેદન એ પુરાવાનો મૂળ ભાગ નથી.આ કેસ આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી ન્યાયિક કબૂલાત સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હતો અને એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે આવી કબૂલાતને પણ અન્ય સહ–આરોપી વ્યક્તિઓ સામે નોંધપાત્ર પુરાવા તરીકે ગણી શકાય નહીં.આ કેસમાં પરિસ્થિતિ વધુ ખરાબ છે કારણ કે ઉચ્ચ અદાલતે એ૧ (એક્ઝિબિટ૯૬) ની પૂછપરછ નોંધ પર આધાર રાખ્યો છે જેથી એ૨, એ૩ અને એપને ગુના માટે દોષિત ઠેરવી શકાય.પુરાવા અધિનિયમ ની કલમ ૨૫ દ્વારા એ૧ની પૂછપરછ નોંધને કોઈપણ હેતુ માટે પુરાવામાં વાંચી શકાતી નથી.

૩૭. રેકોર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવાઓની સંપૂર્ણ પ્રશંસા પરથી, અમે શોધી કાઢીએ છીએ કે ફરિયાદી પક્ષ દોષિત સંજોગોની સંપૂર્ણ સાંકળ બનાવતી વિશ્વસનીય, મૂર્ત અને વિશ્વાસપાત્ર કડીઓનું નેતૃત્વ કરવામાં ખરાબ રીતે નિષ્ફળ ગયો જેથી આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ હેઠળ સજાપાત્ર હત્યાના આરોપ માટે આરોપીનો

દોષ ઘરે લાવી શકાય.

૩૮. અમે વાદગ્રસ્ત ચુકાદાના ટાંકવામાં આવેલા ભાગો પરથી નોંધ કરી શકીએ છીએ કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કલમ ૩૪ અને કલમ ૩૯૬ અને ૩૯૭ આઈ. પી. સી. સાથે વાંચી શકાય તેવા આરોપો માટે નોંધાયેલા આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવતી વખતે, ઉચ્ચ અદાલતે એવું કોઈ તારણ નોંધ્યું નથી કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પુરાવાઓની પ્રશંસા પર લેવામાં આવેલો મત કાં તો વિકૃત હતો અથવા તે આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કરવાની તરફેણ કરતા સ્વીકાર્ય મંતવ્યોમાંથી એક ન હતો.આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા વાદગ્રસ્ત આવેલ વિવાદિત ચુકાદો નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાને ઉલટાવવા અને તેને દોષિત ઠરાવવામાં રૂપાંતરિત કરવા માટે ફરજિયાતપણે નોંધવામાં આવતા સંતોષથી ઓછો છે.

૩૯. તેના બદલે અમે એવું માનવા માટે મજબૂર છીએ કે હાઈકોર્ટનો ચુકાદો માત્ર આરોપીના દોષ તરફ નિર્દેશ કરતા કોઈ પણ મૂળ અથવા વિશ્વસનીય પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત હોવાને બદલે માત્ર અટકળો અને અનુમાનો પર આધારિત છે.જ્યાં સુધી કલમ ૩૯૨ હેઠળ ગુના માટે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા આરોપીની સજાનો સંબંધ છે, તે પણ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાના અસ્વીકાર્ય અને અવિશ્વસનીય જોડાણોના તે જ સમૂહ પર આધારિત છે જેને આપણે અગાઉની ચર્ચામાં નકારી કાઢ્યા છે.

<u>તારણઃ</u>

૪૦. ઉપરોક્ત ચર્ચાના પરિણામે, ૧૯૯૩ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૦૧૨ અને ૧૯૯૪ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૯૪૯માં અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા ૧૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૫ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદો તપાસ માટે યોગ્ય નથી અને આથી તેને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.વધુમાં, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ૨૧મી ઓગસ્ટ, ૧૯૯૩ના રોજ આઇપીસીની કલમ ૩૯૨ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓ માટે આરોપીઓને દોષિત ઠેરવતા અને સજા સંભળાવતો ચુકાદો પણ રેકોર્ડની સામે ટકી શકે તેમ નથી. આમ, બંને ચુકાદાઓ રદ કરવામાં આવે છે

૪૧. પરિણામે, અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.અપીલકર્તાઓને આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે છે અને અન્ય કોઈ કેસમાં જો જરૂરી ન હોય તો તેમને તાત્કાલિક મુક્ત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૪૨. બાકી અરજીઓ, જો કોઈ હોય તો, તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

.....ન્યાયમૂર્તિ.
(બી. આર. ગવઈ)
.....ન્યાયમૂર્તિ.
(સંદીપ મેહતા)

નવી દિલ્હી;

૨૨ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૪

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.